

Fridag. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det vilde være ønskeligt, om der kunde staffles Butiksjomfruer og andre fri om Søndagen eller i alt Fald en ugentlig Fridag, og jeg vilde gerne hde min Medvirkning dertil, men jeg tvivler paa, at det lader sig gøre at føre det igennem paa det nærværende Lovforslag, selv om jeg for mit Bedkommende ikke vilde have noget at indvende derimod. — Med Hensyn til de Dage, der ere nævnte som Dage, der ikke kunde forlanges som Fridage, er der naturligvis nogen Vanskelighed. Det ærede Medlem har fra sagkundig Side faaet Oplysninger om, at der ikke er nogen særlig Travlhed paa de i Lovforslaget nævnte Dage, medens det af mig er anbragt, at Svendene have været ret enige om det og Mestrene ogsaa for en meget stor Del. Jeg skal imidlertid villig erkende, at ogsaa Suleastensdag og Nytaarsaften'sdag ere meget travle Dage, og at der maaske paa dem er mere at bestille end paa de nævnte. Tager man imidlertid f. Eks. saadan en Dag som første Pinsedag, er der i alle de Forretninger, som levere til Udflugtssteder, hvor mange Mennesker samles, som Regel meget at bestille, naar man da gaar ud fra, at man ikke i hynderlig Grad kan bage paa Oplag af disse Værer. Herom er der imidlertid ret betydelig Strid mellem Bagerne, idet Svendene ere tilbøjelige til at mene, at man for de fleste Værens Bedkommende kunde have Arbejdet udført i Forvejen, medens de fleste af Mestrene holde paa, at Værerne maa tilberedes med det samme. Jeg takker imidlertid det ærede Medlem, fordi han har skænket denne Sag sin Opmærksomhed, og haaber, at man i det Udvalg, som jeg antager, man vil nedsette for at forhandle med den højtærede Minister om de Enkeltheder, han hentydede til, vil tage Hensyn til de Vink, der ere givne i denne Retning.

Da ingen yderligere begærede Ordet, blev Forhandlingen sluttet.

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling

vedtoges uden Afstemning.

J. Jensen (Kjøbenhavns 10de Valgfreds): Jeg tillader mig at foreslaa Lovforslaget henvist til et Udvalg paa 11 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges dette Forslag.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Eneret for Staten til Anlæg og Drift af Telegrafer og Telefonter m. m.

(Lovforslaget findes i Tillæg A, Sp. 1873 ff.)

Lovforslaget fattedes under Forhandling.

Meyer: Det her foreliggende Forslag giver jo med visse Modifikationer Staten Eneret til Anlæg og Drift af Telegrafer og Telefonter m. m. Vi staa altsaa over for et nyt Vidnesbyrd om, hvorledes Staten efterhaanden kommer til at gribe ind i adskillige af de Forretninger, der tidligere udelukkende have været drevne af private, et Vidnesbyrd, forekommer det mig, om, at Statens eller det offentliges Indgriben i det hele taget i mange Tilfælde synes ligesom at være dikteret af Omstændighederne. Det er blevet en Nødvendighed, at det offentlige saaledes faar Indseende, eller mer end Indseende, med forskellige borgerlige Forhold, idet det kommer til at overtage direkte, hvad den private Drift ikke længer synes at magte. Dette maa selvfølgelig altid ske under Hensyn paa Samfundets Interesser, thi ser man paa de snævre, personlige Interesser, kan man fremsføre adskilligt til Fordel for den private Drift. Naar man imidlertid ser almindelig paa, hvad der tjener Samfundets medlemmers Vel, tror jeg, at man her som i mangfoldige andre Tilfælde maa erkende, at Drift af det offentlige maa være den mest økonomiske og mest tjenlige for Samfundets Interesser. Vi have haft dette meget brændende Spørgsmaal for her i Tinget baaede i indværende Samling og sidste Aar. Der har været talt om Manglerne ved Statsbanerne, og det er blevet sagt f. Eks. af det ærede Medlem for Slagelse (Rødt), at manovre i England havde ganske anderledes private Baner, end vore Statsbaner etc. Det forekommer mig imidlertid, at hvis man vil drage en retfærdig Sammenligning, maa man drage den mellem vore egne private Baner og vore egne Statsbaner, og der tror jeg næppe, nogen vil mene, at de private Baner ere at foretrække, i hvert Tilfælde har jeg det Indtryk, at vore Statsbaner staa højere end de private Baner. Det samme Spørgsmaal har været fremme med Hensyn til Eksportholdene, hvor et Flertal her i Salen har udtalt sig for Statsdriften over Esbjerg. Det samme Spørgsmaal staaar ligeledes for